
REDACTIONEEL

Herziening zorgstelsel, aanpassing ziektekostenverzekering, Wet op Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), zorgtoeslag en de levensloopregeling. Het zijn enkele veranderingen die dit jaar op ons afkomen. Zoals gebruikelijk zijn er voor- en tegenstanders en probeert men elkaar van eigen inzichten te overtuigen. Onlangs vertelde Martin Appelo dat je drie typen mensen hebt. Vrij vertaald komt het neer op betweters, volgelingen en passievelingen. Betweters willen graag discussiëren, iets veranderen en het gelijk aan hun zijde krijgen; volgelingen (meestal is dat meerderheid) doet wat er van hen verlangd wordt en passievelingen vinden het vorige altijd beter en liggen dan ook graag dwars. Nu maar eens zien hoe dat op bovenstaande veranderingen gaat uitpakken. SP past in dit nummer de relativiteitstheorie toe. Want hoe druk we ook zijn met allerlei aanpassingen, wijzigingen of herzieningen, het mag duidelijk zijn dat we in dit land op een redelijke wijze proberen de gezondheidszorg uit te voeren. Het kan ook anders en daarvoor hebben we in dit nummer de blik op het buitenland gericht. Het is een internationaal nummer geworden waarin de buitenlandse praktijk centraal staat. En, hoe kan het ook anders, waarop een zekere vorm van Nederlandse betweterigheid van toepassing is.

In het artikel over het Rif-project wordt er gekeken naar de Marokkaanse psychiatrie. Een artikel van **Victor Kouratovsky, Felizberto Lopes Martins da Velga, Armand Zarks, en Peter Braem**. Waar krijgen Marokkaanse Nederlanders tijdens hun vakantie mee te maken wanneer ze tijdens familiebezoek in psychische nood komen. In Rotterdam heeft men geprobeerd met het Rif-project de bij hen bekende cliënten tijdens de vakantie in Marokko bij te staan. U hebt er ongetwijfeld over gelezen in de krant. Er is een heftige discussie losgebarsten tussen voor- en tegenstanders waarna de minister er zich mee is gaan bemoeien. Resultaat: het project is (tijdelijk?) stopgezet. Hoe dramatisch de invloed van de groepscultuur kan zijn, kunt u lezen in het artikel over hikikomori. Wij hadden er tot voor kort op de redactie nog nooit van gehoord, maar waren zeer onder de indruk toen we lazen hoe de groepsmentaliteit in Japan kan leiden tot ernstige gevolgen voor de psychische gezondheid. Nu is Japan op zich al een bijzonder land wanneer het gaat om individuele vrijheid. Werk en economie staan zo centraal dat de individualiteit daar ondergeschikt aan is. Met alle gevolgen van dien. Een bijzondere bijdrage van **Robert Knulst**.

Jos Kox heeft als (sociaal psychiatrisch) verpleegkundige al vele wereldreizen gemaakt en veel leed van nabij mogen aanschouwen. Ook na de tsunami was hij in het rampgebied actief, maar daar wordt in deze bijdrage niet bij stil gestaan. Vooral projecten die hij heeft gedraaid en relevant zijn voor de psychiatrie, heeft hij in zijn artikel beschreven. En u dacht misschien dat na Pinel de psychiatrische cliënten van hun ketens bevrijd waren? Leest u dan deze bijdrage.

Ivonne van der Padt maakt ons getuige van een Amerikaanse vernieuwing. In New York is er een organisatie die huizen beheert en aan daklozen toewijst zonder voorwaarden vooraf. Al of geen verslaving, al dan niet psychiatrische problemen, het doet er niet toe. Wonen is een burgerrecht en mensen moeten daar zonder (hulpverleners)voorwaarden vooraf gebruik van mogen maken. En geloof het of niet, het blijkt veel beter te werken dan wanneer hulpverleners er zich vooraf mee bemoeien en proberen de situatie onder controle te krijgen. Lees en overtuig u zelf.

In het laatste hoofdartikel wordt door de auteurs **Elie Valencia, Bert van Hemert, Daphne van Hoeken** en **Annicka van der Plas** een nieuw fenomeen beschreven dat vanuit Amerika, met name New York, naar Nederland lijkt over te komen. Critical Time Intervention is een nieuwe loot aan de casemanagementpoot. Het biedt geen nieuw concepten maar laat zien hoe dit casemanagementmodel bij dak- en thuislozen in New York verfrissende resultaten heeft opgeleverd.

In "Over de grenzen" gaat **Jet van der Velden** op bezoek in Birmingham. In haar bijdrage kunt u lezen hoe men in Engeland omgaat met de reïntegratie van mensen met psychiatrische -en verslavingsproblemen. Het is opvallend hoe men in Engeland de discussie en onderscheid tussen verslaving en psychiatrie al beslecht lijkt te hebben en hoe cliënten er hun voordeel mee kunnen doen.

Daarnaast kijken we in "Mediaan" ook nog even naar het eigen land. Met de uitdagende titel "Beter zorg maakt dwang en drang overbodig" wordt er een lans gebroken voor verbetering in de klinische psychiatrie om de dwang te beperken. Met name de insteek dat agressie een probleem is waar twee partijen iets aan moeten doen, levert al zo veel praktische handvatten op, dat we graag over een jaar een landelijke inventarisatie willen doen om te zien wie met de aanbevelingen uit deze bijdrage niets heeft gedaan. Op straffe van dwang zullen we dan als redactie onze gepaste maatregelen treffen. Want we moeten er met elkaar alles aan doen om dwang, separatie en fixatie tot een minimum te beperken. Over betweterigheid gesproken: we kunnen er op de redactie ook iets van! Het verslag, geschreven door **Afke Hielkema**, is een gevolg van een landelijke conferentie over "Dwang en Drang in de Psychiatrie" zoals deze op 2 december 2005 heeft plaatsgevonden.

Natuurlijk ontbreekt ook deze keer de rubriek Dichterbij niet. **Paul Hemels** en **Marlieke de Jonge** hebben er voor gezorgd dat het ook deze keer weer gelezen moet worden!

Speciale aandacht voor het verenigingsnieuws, geschreven door onze nieuwe voorzitter **Frans Verberk**.

We wensen u veel leesplezier en hopen dat u uit deze "leespraktijk van alledag" weer de nodige inspiratie kunt halen.

Peter Braem
Onno Kastelein
Gerard Lohuis